

Қазақстанда және әлемде көптілді білім беру ортасын қалыптастыру: жүзеге асырудың нәтижелері мен мәселелері

Халықаралық ғылыми-тәжірибелік
семинар материалдарының жинағы

***Қазақстанда және әлемде
көптілді білім беру ортасын
қалыптастыру: жүзеге
асырудың нәтижелері мен
мәселелері***

*Халықаралық ғылыми-тәжірибелік семинар
материалдарының жинағы*

Нұр-Сұлтан – 2022

ӘОЖ
КБЖ
Қ

Рецензенттер:

Исина Г.И., филология ғылымдарының докторы, Қарағанды Е.Бөкетов ат. Университетінің профессоры

Загатова С.Б., филология ғылымдарының кандидаты, Еуразия гуманитарлық институтының профессоры

Қазақстанда және әлемде көптілді білім беру ортасын қалыптастыру: жүзеге асырудың қиындықтары мен аспектілері. Халықаралық ғылыми-тәжірибелік семинар материалдарының жинағы. - Ғылыми ред. Ф.ғ.д., профессор А.Е.Бижкенова. - Нұр-Сұлтан: ЖК «Булатов А.Ж.», 2022.- 135 б.

ISBN

Семинар Л.Н.Гумилев ат. Еуразия Ұлттық университетінің ғылыми декадасы шеңберінде, сонымен қатар Ы.Алтынсарин атындағы ҰБА базасынды іске асырылатын ҚР ҒБМ «Білім және ғылым жүйесінің ғылыми модернизациясының негіздері» (2021-2023) атты жобалық-мақсаттық қаржыландыруының тақырыптық жоспарына сәйкес өткізілді, рег. OR11466474

Халықаралық ғылыми-тәжірибелік семинар материалдарының жинағына семинар қатысушылардың баяндамалары кірді. Мәтіндер авторлық стилінде сақталыңған. Орфографиялық және грамматикалық жағынан түзету жасалған жоқ.

Жинақ көптілді зерттеп жүрген мамандарға және білім алушыларға көзделген.

Құрметті оқырмандар!

Сіздердің назарларыңызға *Қазақстанда және әлемде көптілді білім беру ортасын қалыптастыру: жүзеге асырудың нәтижелері мен мәселелері* атты Халықаралық ғылыми-тәжірибелік семинар материалдарының жинағы ұсынып отыр.

Семинар Еуразия ұлттық университетінің шетел филологиясы кафедрасының ұйымдастыруымен 2022 ж. 13 сәуірінде өткізілді. Халықаралық қатысушылардың ішінде Башқұрт мемлекеттік Ақмұлла атындағы педагогикалық университеті мен қатар Солтүстік-Батыс Федералды Аммосов атындағы университеттер бар.

Семинар тақырыбының маңыздылығына күмән жоқ, үш тілдік білім беру бағыты нақты назар талап ететін, еліміздің және әлем деңгейіндегі жалпы білім беру саласының маңыздығын көтеретін сұрақтардың бірі.

Өз еліміздің тіл саясатындағы қазақ тілді одан сайын дамыту, қазақша тілдік кеңістіктің өрісін кеңейту, басқа тілдерге жағдай жасату, жас өспірімдердің тілдік білімдерін қолдану деңгейіне жеткізу – осы және тағы да басқа сұрақтар әлі де өзінің дұрыс шешімін табуда.

Беріліп отырған жинақта семинар қатысушылардың жеке ойымен қатар жалпы Қазақстандағы және әлемдегі білім ошақтарында атқарылып жатқан жұмыстары, жаңалықтары мен жетістіктерімен қатар қиындықтары көрсетілген.

Жинақ мамандарға және білім алушыларға пайдалы болады деп сенеміз.

МАЗМҰНЫ

Біжкенова А.Е., Базарбекова Ж.Н. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ТІЛДЕРДІҢ ҮШТҰҒЫРЛЫҒЫ САЯСАТЫ - ОЗЫҚ БІЛІМ ҮЛГІСІНІҢ КӨРІНІСІ.....	6
Булатбаева К.Н. КАК ОБНОВЛЯТЬ СОДЕРЖАНИЕ ЛИНГВОДИДАКТИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ В ПЕДАГОГИЧЕСКИХ ВУЗАХ.....	17
Буркова Т.А. ПОЛИКУЛЬТУРНАЯ И/ИЛИ ПОЛИЛИНГВАЛЬНАЯ ЛИЧНОСТЬ?.....	20
Дербишева З.К. ОПЫТ МНОГОЯЗЫЧНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В ПОЛИКУЛЬТУРНОМ ПРОСТРАНСТВЕ КЫРГЫЗСТАНА.....	24
Китибаева А.К. ПРОБЛЕМЫ ИНТЕГРИРОВАННОГО ОБУЧЕНИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЯХ.....	28
Находкина А.А. ЯКУТСКИЙ ЭПОС ОЛОНХО НА ИНОСТРАННЫХ ЯЗЫКАХ.....	32
Aminova L.A. CONVERGENCE STRATEGIES: POLITENESS STRATEGY IN ENGLISH AND RUSSIAN LINGUOCULTUROLOGY.....	37
Анафинова М.Л., Дюсембаева И. Т. ЕЛ ИМИДЖІҢ ҚАЛЫПТАСТЫРУДЫҢ ВЕРБАЛДЫ ТӘСІЛДЕРІНІҢ ЛИНГВО-ПРАГМАТИКАЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	41
Анафинова М. Л., Нагашибаева Г. М АҒЫЛШЫН ЖӘНЕ ҚАЗАҚ БАСПАСӨЗІНДЕГІ ЭВФЕМИЗМДЕРДІҢ ЛИНГВОМӘДЕНИЕТТІК СИПАТЫ.....	47
Ахметова Г.С. ЛЕКСИКАЛЫҚ ҚҰЗІРЕТТІЛІКТІ ДАМУДЫҢ ЛИНГВОДИДАКТИКАЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	53
Булегенова И.Б., Г.К.Кенжетева ҚУАНЫШ ЭМОЦИЯСЫНЫҢ ТІЛДЕ БЕРІЛУІ.....	58
Гиберт О.С. ИМЯ СОБСТВЕННОЕ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ ЛИНГВОСТРАНОВЕДЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНЦИИ ОБУЧАЮЩИХСЯ..	63
Буркова Т.А., Г.А. Дистанова ЛИНГВОКУЛЬТУРОЛОГИЧЕСКАЯ И ЛИНГВОСТРАНОВЕДЧЕСКАЯ ЦЕННОСТЬ ФОЛЬКЛОРНЫХ ТЕКСТОВ, СОДЕРЖАЩИХ ТОПОНИМ (НА ПРИМЕРЕ НЕМЕЦКИХ ЛЕГЕНД И ПРЕДАНИЙ).....	67

Елеш А.Т. MYTHS AS A SOURCE OF THE FORMATION OF A PATRIOTIC PERSONALITY.....	72
Zhambylkyzy M., Yergalymova Z.Y. DEVELOPING COLLOCATIONAL COMPETENCE OF STUDENTS WITH THE HELP OF CORPORA IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE.....	78
Ксанова Д.М. ГЕОГРАФИЧЕСКИЕ ТЕРМИНЫ В СТРУКТУРЕ ГИДРОНИМОВ КАЗАХСТАНА И США.....	86
Куантаева Д.А. ИРОНИЧНОСТЬ КАК ЧЕРТА АНГЛИЙСКОГО КОММУНИКАТИВНОГО СТИЛЯ (НА МАТЕРИАЛЕ ТЕЛЕВИЗИОННЫХ ПЕРЕДАЧ ВВС).....	92
Липустина О.М. ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ У СТУДЕНТОВ ЯЗЫКОВЫХ И НЕЯЗЫКОВЫХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ В СВЕТЕ ТРЕБОВАНИЙ НОВЫХ СТАНДАРТОВ ОБУЧЕНИЯ.....	96
Мусина Р.Р. СТРАТЕГИИ ПЕРЕВОДА НАЗВАНИЙ АНГЛОЯЗЫЧНЫХ ФИЛЬМОВ НА НЕМЕЦКИЙ ЯЗЫК.....	100
Нуркенова Г.А., Дуйсекова А.А. ЗАГОЛОВОК В ПОЛИТИЧЕСКОМ ГАЗЕТНОМ ДИСКУРСЕ: ЛИНГВОПРАГМАТИЧЕСКИЙ АСПЕКТ.....	104
Оспанова А.Б. ФОРМИРОВАНИЕ ПОЛИЯЗЫЧНОЙ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЫ В КАЗАХСТАНЕ И МИРЕ: ВЫЗОВЫ И АСПЕКТЫ РЕАЛИЗАЦИИ.....	111
Рысбек Ж.Қ., Бижкенова А.Е. ҚАЗАҚ ТІЛІНДЕГІ КӨП ҚҰРАМДЫ ТЕРМИН СӨЗДЕР.....	114
Сәрсембай С.Б. ҚАЗАҚСТАНДА ЖӘНЕ ӘЛЕМДЕ КӨПТІЛДІ БІЛІМ БЕРУ ОРТАСЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ: ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ АСПЕКТІЛЕРІ МЕН КЕДЕРГІЛЕРІ.....	119
Tlepbergen D. THE ROLE OF TRANSLANGUAGING IN MULTILINGUAL EDUCATION.....	125
Turganbekova A.M., Syzdykbayeva A.A. THE CONCEPT OF MILK IN THE KAZAKH AND ENGLISH LINGUISTIC PICTURES OF THE WORLD.....	130

THE ROLE OF TRANSLANGUAGING IN MULTILINGUAL EDUCATION

Tlepbergen D.

L.N. Gumilyov Eurasian National University

Abstract: *The article dwells on the role of translanguaging in multilingual education, which has been receiving increasingly more attention in recent years. The paper presents a brief overview of the studies related to translanguaging and translingual education, which are currently largely concentrated in the works of foreign researchers. The key strategies for the implementation of translingual practice in the educational process are highlighted.*

Keywords: *multilingualism, language practices, linguistic repertoire, translanguaging strategies.*

Түйіндеме: *Мақала соңғы жылдары айтарлықтай танымалдыққа ие болған көптілді білім берудегі транслингвалды тәсілдің рөліне арналған. Шетел ғалымдарының тілдерді оқытудағы транслингвалдық тәсілге қатысты зерттеулерге қысқаша шолу берілген. Транслингвалды тәжірибені оқу үдерісіне енгізудің негізгі стратегиялары айқындалған.*

Түйін сөздер: *көптілділік, тілдік тәжірибелер, лингвистикалық репертуар, транслингвизм стратегиялары.*

Аннотация: *В статье рассматривается роль транслингвизма в полиязычном образовании, которому в последние годы уделяется все больше внимания. Представлен краткий обзор исследований, связанных с транслингвальным подходом в обучении языкам зарубежных исследователей. Выделены ключевые стратегии внедрения транслингвальной практики в образовательный процесс.*

Ключевые слова: *многоязычие, языковые практики, языковой репертуар, стратегии транслингвизма.*

Translanguaging is currently a widely discussed term, which identifies a very effective tool for teaching in multilingual classrooms, and in teaching foreign languages.

Williams first introduced the term “translanguaging” meaning the systematic use of two languages inside the same lesson. A number of scholars, especially C. Baker and O. Garcia later popularized it in their scholarly works. One of the developing ideas suggested by C. Baker is that translanguaging is a process of meaning-making, developing understandings and forming experiences by two languages [1, 21]. Thus, both languages equally contribute to the dynamic development of literacy, mental skills, and learning.

N. Hornberger and H. Link viewed translanguaging through the lens of biliteracy and identified it as a pedagogical strategy for developing literacy and language of students. They assumed that one language and literacy develop in relation to other languages or literacies, settling biliteracy development concerning the context, media and content [2, 173].

R. Otheguy et al. offer the clarification of the term translanguageing, which applies to both education and language in general. Scholars point out that the term translanguageing was initially driven by the same conceptual terrain as code switching by many researchers, although while code switching may imply the switching between languages, translanguageing aims to purposefully use the whole potential of a person's linguistic repertoire [3, 98].

Code-switching is a bilingual-mode activity in which more than one language, typically speakers' native language and second language (L2), are used intrasententially or intersententially [4, 31]. Code-switching has not been welcomed in traditional L2 classrooms where the students' target language and native language are clearly divided, and the target language has to be the 'official' language in the classroom. Such a tendency may have been due to the general belief that switching to an alternate language is the result of having incomplete knowledge of the language in which the utterance was initiated [5, 66].

O. Garcia and L. Wei stressed that translanguageing as transformative pedagogy requires concise planning and structuring on the part of teachers. It is crucial for teachers to use translanguageing in their pedagogy, not only because translanguageing promotes each learner's engagement in the educational process, but also because it allows teachers to transform their instruction in such a way that all learners are cognitively, socially and creatively challenged to learn. This is achieved through the appropriate linguistic input provided by the teacher and the construction of linguistic output in interactions and collaborative group work [6, 41].

Translanguageing is a complex phenomenon that cannot be viewed in simple terms and from one perspective only, and should be studied in all of its complexity. It is a systematic pedagogic, scaffolding strategy of using two or more languages in alternation that boost competence and performance in all of the languages. Translanguageing can be used spontaneously or for pedagogical purposes. The former refers to the "ability of multilingual speakers to shuttle between languages, treating the diverse languages that form their repertoire as an integrated system"; the latter involves the scaffolding of comprehension in an educational setting, and is also called pedagogical translanguageing, intentional translanguageing or classroom translanguageing.

A. Zabrodskaia stated that translanguageing allows bilinguals/multilinguals to create identities and to participate in multilingual discursive practice in meaningful ways. Translanguageing is described as an effective strategic communication in which a speaker chooses necessary linguistic features from their linguistic repertoire, translanguageing is "a fluid communicative language practice where the languages of input and output were purposefully juxtaposed." The focus of translanguageing is on the cognitive and linguistic skills of the interlocutors in bilingual/multilingual discourse [7, 477].

Translanguageing might look like a student mixing languages when responding to a teacher's question by drawing on whatever knowledge and vocabulary they

know. It might also look like watching a TV show in one language and interpreting it for a friend or family member in another language. In other words, there is no competition between the different languages a student knows and mixing languages should not be seen as "incorrect;" rather, students logically choose how to communicate based on their cultural and social contexts.

Using translanguageing to teach and learn mobilizes all of students' linguistic skills. When used in education setting, translanguageing has four goals:

- to support students as they engage with complex content and texts;
- to provide opportunities for students to develop academic language practices;
- to make space for students' multilingualism and multilingual ways of knowing;
- to support students' social emotional development and multilingual identities.

Mixing language practices through translanguageing reinforces students' existing multilingual practices, allowing them to demonstrate what they know and can do. By valuing students' language abilities as an essential resource and modeling flexible oral and written languages, teachers can use different strategies to enable students to develop their multilingual communication skills.

Most strategies can be used by teachers who do not speak the same language or languages as their students. While some of these strategies may be more challenging if a teacher is unfamiliar with some of the languages spoken by their students, they can still leverage their students' knowledge as resources for their classroom. In that way, they become co-learners with students. Some translanguageing strategies teachers can use include:

Strategy 1. Using multilingual labels and word walls, repetition, and translation across languages. Students can participate in these activities to reinforce their learning and demonstrate their linguistic knowledge.

Strategy 2. Creating learning objectives that support multilingualism and are not tied to specific languages. For example, rather than stating, "Students will be able to summarize the main points of a story in English," a language arts objective that promotes multilingualism can read, "Students will be able to summarize the main points of a story," and a teacher can accept whatever language students feel most comfortable using. More advanced objectives can distinguish between languages, but it is recommended that they do not focus on only one language overall.

Strategy 3. Creating an assignment in which students read, or tell stories to one another, using one language and then translate them into another language to share with other students.

Strategy 4. Pairing students with similar language backgrounds, but different language proficiency levels, so that students can participate in safe, cooperative group discussions with other students. Students with stronger multilingual skills can

lead, help and repeat information for those students needing additional language support.

Strategy 5. Providing a variety of resources in multiple languages for students. Ideally, there will be resources in languages students are familiar with in the classroom. However, if resources are only available in English, for example, a teacher can explain and discuss concepts in both English and the other language, or languages spoken in the classroom to facilitate understanding. They can also encourage students to do the same, especially if a teacher might be unfamiliar with the other languages in the classroom.

Strategy 6. Scaffolding and using exploratory talk by providing space for students to use language to try out new ideas and new grammatical forms allows students to process ideas out loud to themselves and their peers in whatever languages come naturally to them. This can look like paired problem-solving in a math class, or group work on a writing assignment in a science class.

Strategy 7. Finally, becoming a co-learner with students. For teachers who may be unfamiliar with the language, or languages their students speak, they can leverage their students' linguistic knowledge during assignments or classroom discussion, by asking them to translate, explain, or lead conversations to support comprehension for all students.

In the Kazakhstani context translanguaging might be regarded by teachers as inefficient since in high-stakes examinations, such as the Unified National Testing (UNT), Kazakh, Russian, and English languages are used, which might interfere with the acknowledgement of it as a pedagogical tool in their classroom. In other words, test-based assessment of students' performance is still considered to be the reasonable indicator of schools and its teachers' competence [8, 47]. Consequently, making teachers accountable for the preparation of students to get higher scores in it. At the same time, the UNT does not yet reflect trilingual education requirements, as it has not developed taking into account the translanguaging practices in schools. Meanwhile, translanguaging is an inevitable part of classroom practice as it is considered to be a naturally occurring phenomenon. Moreover, some teachers may consider translanguaging only as a scaffolding strategy, which turns out to be less useful as learners attain higher language proficiency.

All in all, translanguaging is a dynamic process in which multilingual speakers navigate complex social and cognitive demands through strategic employment of multiple languages. Translanguaging involves issues of language production, effective communication, the function of language, and the thought processes behind language use.

Concluding all of the above, the main features of translanguaging are presented below.

Table 1. Core characteristics of translanguaging in education

Type of program	Multilingual education and second/additional language education
Type of student	Multilingual or emergent multilingual
Aims	Linguistic and academic development
Organization	Planned, designed
Approach	Multilingual/heteroglossic

We believe that translanguaging gives multilingual students a plethora of advantages within educational systems because it:

- Promotes deeper understanding of science concepts, especially related to complex vocabulary;
- Protects and promotes minority languages;
- Raises participant confidence and motivation;
- Maximizes learning of literacy skills;
- Improves empowerment and language learning;
- Increases cognitive engagement in content-matter learning.

The main conclusion that follows from all of the above can be formulated as follows: the translanguaging approach is undoubtedly of great interest to the scientific and pedagogical communities, since it breaks the established traditional attitude to the knowledge of several languages and to teaching them. Such going beyond the usual, a new look at language changes is quite natural: society is changing, the language landscape is changing.

References:

- 1 Baker, C. (2011). Foundations of bilingual education and bilingualism (5th ed.). Bristol: Multilingual Matters.
- 2 Nancy H. Hornberger & Holly Link (2012) Translanguaging and transnational literacies in multilingual classrooms: a biliteracy lens, International Journal of Bilingual Education and Bilingualism.
- 3 Otheguy, R., García, O., & Reid, W. (2015). Clarifying translanguaging and deconstructing named languages: A perspective from linguistics. Applied Linguistics Review, 6(3), 281-307. <https://doi.org/10.1515/applirev-2015-0014>
- 4 Cook, V.J. (2001). Using the first language in the classroom. Canadian Modern Language Review, 57, 402-423.
- 5 Reyes, I. (2004). Functions of code switching in schoolchildren's conversations. Bilingual Research Journal, 28(1), 77-98.
- 6 García, O., & Wei, L. (2014). Translanguaging: Language, bilingualism and education. London, UK: Palgrave Macmillan
- 7 Zabrodskaia, A. Translanguaging space and translanguaging practices in multilingual Russian-speaking families. Russian Journal of Linguistics, 25 (4), 931–957.
- 8 Akhmetova, I. (2021). Translanguaging in Kazakhstani EFL classrooms (Master's thesis, Nazarbayev University, Nur-Sultan, Kazakhstan).